

Seat No. : _____

MQ-129

March-2019

B.A., Sem.-VI

CC-315 : Sanskrit
(Nibandh Lekhan)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) अद्वैत वेदान्त दर्शन अनुसार प्रमाण विचार यथो. 14
Discuss प्रमाणविचार according to 'अद्वैतवेदान्तदर्शनम्'.

अथवा/OR

न्यायदर्शन अनुसार प्रमाण विचार यथो.
Discuss प्रमाणविचार according to 'न्यायदर्शनम्'.

- (B) नीचेना प्रश्नोना टूंकभां जवाब आपो : (गमे ते चार) 4
Answer the following questions in brief : (any four)

- (1) प्रमा अटले शुं ?
What is the meaning of प्रमा ?
- (2) चार्वाक दर्शन कया प्रमाणभां माने छे ?
What is the acceptance of चार्वाक दर्शन ?
- (3) प्रभाकर मीमांसक कया प्रमाणभां मानता नथी ?
In which proof (प्रमाण) did प्रभाकर मीमांसक doesn't believe ?
- (4) आगम प्रमाणने क्युं दर्शन स्वीकारे छे ?
Which darshan accepts the arrivals (आगम प्रमाण) ?
- (5) 'ज्ञाननुं अधिष्ठान आत्मा छे' अवेवुं कोण माने छे ?
Who believes that there is a spirit of knowledge ?
- (6) बौद्ध दर्शन अनुसार अनुमानना प्रकारे जणवो.
Reveal the types of speculation according to Buddhist darshan.

2. (A) 'रघुवंशम्' मल्लकाव्यनुं समीक्षात्मक मूल्यांकन करो. 14
Give critical evaluation of an epic 'रघुवंशम्'.

अथवा/OR

मल्लकाव्यनां लक्षणो आपी 'शिशुपालवधम्'नुं मल्लकाव्य तरिकि मूल्यांकन करो.
Give the characteristics of an epic and evaluate 'शिशुपालवधम्' as an epic.

- (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ચાર) 4
 Answer the following questions in the brief : (any **four**)
- (1) મહાકાવ્યમાં કેટલા સર્ગ હોવા જોઈએ ?
 How many સર્ગ: should be in the epic ?
 - (2) રામાયણ પર આધારિત મહાકાવ્ય કયું છે ?
 What is an epic based on the Ramayan ?
 - (3) હિમાલય પર્વતનું વર્ણન કયા મહાકાવ્યમાં છે ?
 In which epic description of the Himalaya Mountain ?
 - (4) 'નૈષધચરિતમ્' માં કેટલા સર્ગ છે ?
 How many સર્ગ: are there in નૈષધચરિતમ્ ?
 - (5) કવિ ભારવિ કઈ શૈલી પ્રયોજે છે ?
 Which style is used by the poet Bharvi ?
 - (6) 'કિરાતાર્જુનીયમ્'ના નાયક-નાયિકા કોણ છે ?
 Who is the Hero-heroine of 'કિરાતાર્જુનીયમ્' ?

3. (A) દુષ્યન્ત, પુરુવા અને અગ્નિમિત્રનું ચરિત્ર-ચિત્રણ કરો. 14
 Write characteristics of દુષ્યન્ત:, પુરુવા and અગ્નિમિત્ર:.

અથવા/OR

ભવભૂતિના નાટકોની નાયિકાઓનું વર્ણન કરો.

Describe the female protagonists of the dramas of Bhavbhuti.

- (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : (ગમે તે ત્રણ) 3
 Fill in the blanks with appropriate word : (any **three**)

- (1) _____ શકુન્તલાના પાલક પિતા છે.
 _____ is the foster father of શકુન્તલા.
 (a) દુર્વાસા (b) કણ્વ: (c) વિશ્વામિત્ર:
- (2) ઉત્તરરામચરિતમાં _____ અંક છે.
 There are acts in _____ ઉત્તરરામચરિતમ્.
 (a) 6 (b) 7 (c) 8
- (3) 'મલતી-માધવમ્'નો સાહિત્યિક પ્રકાર _____ છે.
 _____ is literary form of 'મલતી-માધવમ્'.
 (a) પ્રકરણમ્ (b) પુહસનમ્ (c) ભાણ:
- (4) 'મહાવીરચરિતમ્' નો નાયક _____ છે.
 _____ is hero of 'મહાવીરચરિતમ્'.
 (a) મહાવીર: (b) રામ: (c) વર્ધમાન:
- (5) કાલિદાસના નાટકોમાં _____ રસ છે.
 _____ Rasa (રસ:) is there in Kalidasa's dramas.
 (a) કરુણ: (b) વીર: (c) શૃંગાર:

4. (A) वैदिक देवताઓનું વર્ગીકરણ કરી ઈન્દ્ર અને અગ્નિ વિશે નોંધ લખો. 14
Differentiate Vedic Deities and write a detailed note of ઈન્દ્ર: and અગ્નિ:.

અથવા/OR

વૈદિક દેવતાઓનું સ્વરૂપ ચર્ચો.

Discuss the form of Vedic Deities.

- (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : (ગમે તે ત્રણ) 3
Fill in the blanks with appropriate word : (any **three**)

(1) અન્તરીક્ષ સ્થાનીય દેવતાઓમાં સહૃથી મહત્વનો દેવ _____ છે.

_____ is the most important God of અન્તરીક્ષસ્થાનીય દેવતા.

(a) સૂર્ય: (b) ઈન્દ્ર: (c) વિષ્ણુ

(2) _____ નીતિ અને સદાચારનો દેવ છે.

_____ is the God of policy and goodness.

(a) વિષ્ણુ (b) સવિત્ (c) વરુણ:

(3) _____ મરુત્ નો મિત્ર છે.

_____ is a friend of મરુત્.

(a) ઈન્દ્ર: (b) સૂર્ય: (c) વિષ્ણુ

(4) _____ વરુણનું વિશેષણ છે.

_____ is an adjective of વરુણ:.

(a) ત્રિવિક્રમ (b) વૃત્રહન્તા (c) સમ્રાટ

(5) જાતવેદા: _____ નું વિશેષણ છે.

જાતવેદા: is an adjective of _____.

(a) અગ્નિ: (b) ઈન્દ્ર: (c) વિષ્ણુ

MQ-129

March-2019

B.A., Sem.-VI

CC-315 : Sanskrit

(Vyakaran)

(Optional)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) सन्धिना प्रकारो ज्ञायावी, उदाहरण सहित नोध लभो. 14
Write a note on types of सन्धि with examples.

अथवा/OR

प्रकृतिभाव अटले शुं ? समजावो.

What is 'प्रकृतिभावः' ? Explain it.

- (B) सूयव्या भुजभ करो : 4

Do as directed :

- (1) (a) शिव + आलय (b) वन + औषधि – (सन्धि करो / Do सन्धि)
(2) (a) तल्लिन (b) प्रत्युपकार – (सन्धि छोडो / Dissolve the सन्धि)

2. (A) सूयना भुजभ करो : (कोईपण सात) 14

Do as directed : (any seven)

- (1) रक्षकाः रक्षां करोति । (वाक्य सुधारो / Correct the sentence)
(2) विद्या _____ शोभते । (विनय नुं योग्य रूप भूको / Write the appropriate form of विनय)
(3) गणेशं मोदकाः रोचते । (वाक्य सुधारो / correct the sentence)
(4) तडागे मत्स्याः _____ (√भू धातुनुं योग्य रूप भूको/ write the appropriate form of √भू)
(5) चौराः _____ बिभ्यति (चौरात्, चौरस्य, चौरम्) (Write the appropriate form of these)
(6) वयं राष्ट्रभक्ताः (वाक्य सुधारो / Correct the sentence)
(7) यंद्रार्पीडि अचछोद सरोवर ज्ञेयुं. (संस्कृतमां अनुवाद करो / Translate in Sanskrit)
(8) मयुरः नृत्यति । (√कृ धातुनो विपयोग करी वाक्य इरी लभो / Apply √कृ and rewrite the sentence)
(9) दाशरथि रामः शिवधनुभङ्गं करोति । (हयस्तन भूतकाणनो प्रयोग करो / Apply the form of हयस्तन भू.का.)
(10) पुत्रः पितरं _____ । (नमति, नमामि, नमसि) (आली ज्ञ्या पूरो/Fill the gap)

- (B) नीयेना शब्दोना इपो लभो : (कोईपण चार) 4
Give the grammatical forms of following : (any four)
- (1) राम प्रथमा बहुवचन् (2) माला चतुर्थी एकवचन्
(3) देव सप्तमी बहुवचन् (4) अस्मद् षष्ठी द्विवचन्
(5) वारि तृतीया एकवचन् (6) भगवत् द्वितीया एकवचन्
3. (A) नीयेना वाक्यो सूयना भुज्ज इरी लभो : (कोईपण सात) 14
Rewrite the following sentence as directed : (any seven)
- (1) माता मन्दिरं गतवान् (वाक्य सुधारो / Correct the sentence)
(2) $\sqrt{\text{पठ}}$ धातुनुं सम्बन्ध भूतकृदन्त अने हेत्वर्थ (भूतकृदन्तनुं इप लभो).
(3) छात्रेण वेदः _____ ($\sqrt{\text{पठ}}$ धातुनुं योग्य कृदन्त भूको / Write the appropriate form of participle of $\sqrt{\text{पठ}}$)
(4) दीलिपः गौसेवां _____ आश्रमं गतः । (भाली जय्यामां आपेला शब्दोभांथी योग्य इप भूको – कर्तुम् / कृतवान् / कृत / Fill the blank by appropriate form.)
(5) ग्रामं गच्छन् तृणं स्पृशति । (रेभांकित पदनुं कृदन्त ओणभावो / Identify the participle of underlined word).
(6) बालः शालां _____ पठति । (गत्वा, गन्तुम्, गतः)
(7) नीयेना धातुना हेत्वर्थ कृदन्तना इपो लभो :
(१) $\sqrt{\text{स्मर}}$ (२) $\sqrt{\text{दृश्}}$
(8) रामः स्वर्णभृगं _____ अगच्छत् । (नेतुम्, नीत्वा, नीतः)
(Fill in the blank by appropriate participle)
(9) वयं राष्ट्रभक्ताः भवेयुः (विध्यर्थ लकार नी जय्याये विध्यर्थ कृदन्त वापरो. /Use the 'विध्यर्थ' participle)
(10) वीणास्वरं _____ चन्द्रापीडः शिवालयं अगच्छत् । (श्रुत्वा, श्रोतुम्, श्रवणं – Fill in the blank by 'सम्बन्धक' participle)
- (B) नीयेना वाक्योनुं संस्कृतभां भाषान्तर करो : (कोईपण त्रण) 3
Translate the following sentence in Sanskrit : (any three)
- (1) सीता मंदिरे जर्धने पूजा करे छे.
(2) याण्डक्य शिभा बांधीने प्रतिज्ञा करे छे.
(3) वीरो मातृभूमिना रक्षाण माटे तत्पर होय छे.
(4) तमाइं कल्याण थाव.
4. (A) संस्कृत-व्याकरणशास्त्रभां पाणिनीय शिक्षानुं स्थान यथो. 14
Discuss the status of 'पाणिनीय शिक्षा' in Sanskrit grammar.
- अथवा/OR**
- स्वर अने व्यंजनो जण्णावी तेना उच्यारण स्थान विशे नोध लभो.
Write a note on status of pronunciation of 'स्वर' and 'व्यञ्जन'.
- (B) नीयेनी भाली जय्या पूरो : 3
Fill in the following blanks :
- (1) ष्पुत स्वरनुं उदाहरण _____ छे. (उँकार, डेकारव, सिंहानाद)
(2) उभयतः _____ गोपाः । (कृष्णं, कृष्णे, कृष्णस्य)
(3) श्री गणेशाय _____ । (नमः, नमामि, नंतुम्)

Seat No. : _____

MQ-129

March-2019

B.A., Sem.-VI

CC-315 : Sanskrit
(Computer Kala)
(Optional)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : પ્રશ્નપત્રમાં છાપેલો પ્રશ્ન જ ઉત્તરવહીમાં લખો.

Instruction : Write the same question number in answer-book as mentioned in the question paper.

1. (A) કમ્પ્યુટરમાં એમ.એસ. વર્ડનું મહત્ત્વ જણાવો. 14

Write a note on importance of MS Word in computer.

અથવા/OR

કમ્પ્યુટરમાં એમ.એસ. એક્સલની ઉપયોગિતા વર્ણવો.

Describe the use of MS Excel in computer.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પમાંથી શોધી લખો : (ગમે તે ચાર) 4

Write correct answer of the following options : (any **four**)

(1) એમ.એસ. એક્સલમાં ALT + SHIFT + F1 કી નો ઉપયોગ _____ છે.

(Data Menu, New Workbook, New Worksheet)

(2) એમ.એસ. વર્ડમાં Ctrl + V કી નો ઉપયોગ _____ કરવા છે.

(Paste, View Menu, Open File)

(3) કમ્પ્યુટરના કી બોર્ડમાં F5 કી નો ઉપયોગ _____ કરવા માટે છે.

(Refresh, Center Alignment, Delete)

(4) એમ.એસ. વર્ડમાં Ctrl + O કી નો ઉપયોગ _____ માટે છે.

(Format Menu, Open Menu, Tools Menu)

(5) એમ.એસ. વર્ડમાં Ctrl + Y કી નો ઉપયોગ _____ છે.

(ReDo, Copy, Right Alignment)

(6) વર્ડ ડોક્યુમેન્ટમાં કોઈ શબ્દોને બોલ્ડ કરવા _____ કી ઉપયોગી છે.

(Ctrl + O, Ctrl + N, Ctrl + B)

2. (A) એમ.એસ. ઓફિસમાં પાવરપોઈન્ટ પ્રેઝન્ટેશન દ્વારા બાયોડેટા તૈયાર કરવાનાં ક્રમિક સોપાનો જણાવો. 14

Describe the steps of preparing your biodata in PowerPoint Presentation in MS Office.

અથવા/OR

હિતોપદેશની વાર્તાઓના અધ્યયનમાં પાવરપોઈન્ટ પ્રેઝન્ટેશન કેવી રીતે ઉપયોગી થઈ શકે, તે મુદ્દાસર જણાવો.

Describe how to use useful PowerPoint Presentation in learning of stories of Hitopadesh.

- (B) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પમાંથી શોધી લખો : (ગમે તે ચાર) 4

Write correct answer of the following options : (any **four**)

- (1) એમ.એસ. ઓફિસમાં Ctrl + S કી નો ઉપયોગ ક્ષણેલ _____ કરવા માટે છે.
(Save, Delete, Shortcut)
- (2) એમ.એસ. ઓફિસમાં Ctrl + I કી નો ઉપયોગ _____ માટે છે.
(Italic, Save, Copy)
- (3) એમ.એસ. વર્ડમાં પ્રિન્ટ કરવા માટેની કી _____ છે.
(Ctrl + P, Ctrl + V, Ctrl + I)
- (4) એમ.એસ. વર્ડમાં અંડરલાઈન કરવાની શોર્ટકટ કી _____ છે.
(Ctrl + X, Ctrl + V, Ctrl + U)
- (5) પાવરપોઈન્ટ પ્રેઝન્ટેશનમાં નવી સ્લાઈડ ખોલવાની શોર્ટ કી _____ છે.
(Ctrl + O, Ctrl + M, Ctrl + N)
- (6) નવું જ પાવરપોઈન્ટ પ્રેઝન્ટેશન શરૂ કરવાની શોર્ટ કી _____ છે.
(Ctrl + O, Ctrl + M, Ctrl + N)

3. (A) કમ્પ્યુટરમાં તમારું ઈ-મેઈલ બનાવવાનાં ક્રમિક સોપાનો જણાવો. 14

Write a detail note on how to create your E-mail in computer.

અથવા/OR

ઈન્ટરનેટના ફાયદા અને ગેરફાયદા જણાવો.

Describe the benefits and losses of Internet.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પમાંથી શોધી લખો : (ગમે તે ત્રણ) 3

Write correct answer of the following options : (any **three**)

- (1) Yahoo-mail અને Gmail બંને _____ નાં માધ્યમ છે. (ઈ-મેઈલ, વેબસાઈટ, ગુગલ)
- (2) ખોટા ઈ-મેઈલ એડ્રેસ પર મેઈલ મોકલતાં _____ થાય છે.
(ઈ-મેઈલ બ્લોક, ઈ-મેઈલ ખોટું છે તેવો મેસેજ આવે, કોઈ પ્રત્યુત્તર ન આવે)
- (3) મેઈલ મર્જનો ઉપયોગ _____ છે.
(એક સાથે વધારે મેઈલ કરવા, મેઈલની ગણતરી કરવા, મેઈલ ચેક કરવા)
- (4) કોઈપણ વેબસાઈટ _____ થી શરૂ થાય છે. (www, info, @gmail)
- (5) Google _____ છે. (Website, Search Engine, Gmail account)

4. (A) એમ.એસ. એક્સલમાં પુસ્તકનાં નામોને અ'કારાદિક્રમે ગોઠવવાની રીત જણાવો. 14

Describe the names of books in ascending order in MS Excel.

અથવા/OR

એમ.એસ. એક્સલમાં પરિણામપત્રક બનાવવાનાં સોપાનો જણાવો.

Give the steps of making report card in MS Excel program.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પમાંથી શોધી લખો : (ગમે તે ત્રણ) 3

Write correct answer of the following options : (any **three**)

- (1) MS Office માં Ctrl + X કી નો ઉપયોગ _____ છે. (Strike, Cut, Copy)
- (2) ઈ-મેઈલમાં અગત્યની બાબત _____ જાળવણીની છે.
(Email Address, password, user name)
- (3) MS Office માં Ctrl + A કી નો ઉપયોગ _____ છે.
(Select All, Save, Alignment)
- (4) ફાઈલ ડોક્યુમેન્ટને નામથી સાચવવા _____ કરવું જોઈએ. (Save as, Save, Copy)
- (5) MS Excel માં A થી Z અક્ષરોને ABCD એમ ક્રમમાં ગોઠવવા _____ ની વ્યવસ્થા છે.
(Filter, cell, format)